

Technické zbraně u nás a v cizině.

Čk.

Něco o opevnění francouzských hranic.*)

Opevnění budovaná na hranicích podle programu schváleného zákonem (14/1 1930) mají za úkol ochránit zemi od náhlých útoků a poskytnout pohraničnímu krytu pevnou oporu. O stálém opevnění se uvažovalo hned po světové válce, neboť smutné zkušenosti z roku 1914 ukázaly jasně nutnost vybudovat přehradu na severovýchodních hranicích, které jsou velmi způsobilé pro nepřátelský vpád.

Podle Revue des Deux Mondes z 15/8 1934 byla již 22. května 1922 jmenována komise nejprve v čele s maršálem Joffrem, později s generálem Guillaumatem a bylo

*) Čerpáno z „Documents parlementaires“ a „Vierteljahrheft für Pioniere“ (4. sešit 1934).

ji uloženo vypracovat určité návrhy na opevnění hranic. 5/12 1925 se sešla „Commission de la défense des frontières“ s generálem Guillaumatem v čele, k níž náleželi náčelník hlavního štábu, generální inspektoři dělostřelectva a ženijního vojska a několik jiných generálů.

Tato komise stanovila zásady pro opevňování hranic. Teprve 30/9 1927 sestavena „Commission d'organisation des régions fortifiées“, která měla studovat trasu opevnění, způsob staveb a pořadí naléhavosti. 17/1 1929 bylo předloženo dobré zdání této komise.

Severovýchodní hranice.

Od Longuyon po Basilej obsahuje stálé opevnění:

1. dva opevněné kraje: a) severně od Thionville, nazvaný opevněným krajem Met, asi 110 km dlouhý,
- b) mezi Sarrou a Rýnem, nazvaný opevněným krajem Lauter, asi 80 km dlouhý;
2. opevněnou linií Rýna.

Mezi oběma opevněnými kraji je mezera asi 40 km široká, dosud bez stálého opevnění. Terén této mezery je rybníkatý a počítalo se, že by se tam v době politického napětí vybudovalo obranné postavení polním způsobem. V jedné ze svých řečí vyjádřil se býv. ministr války Daladier, že i tato mezera bude uzavřena (bylo tím mírně stálé opevnění).

Oba opevněné kraje, Mety i Lauter, mají za úkol vytvořit pomocí kulometů, ukrytých v kasematách, souvislou palebnou přehradu, doplněnou v místech, kde je toho třeba, palbou dělostřelectva a palbou protitankových zbraní, umístěných rovněž v kasematách nebo v pancéřových věžích. Nejdůležitější jsou vybudovány Hochwald Bitsch, Hackenberg. Za další opevněnou linií možno počítat starou opevněnou čáru Séré de Rivières: Belfort, horní Mosela, Epinal, Toul, střední Mósu, Verdun.

Opevněná linie Rýna se skládá ze 2 sledů betonových kasemat pro kulomety v některých důležitých směrech i pro kanony ráže 75 mm. Hustota kasemat je mnohem menší než v opevněných krajích Met a Lauter. Kasematy 1. sledu jsou budovány v místech příznivých pro přechod Rýna.

Opevnění je zesíleno resp. doplněno:

1. přípravou ničení hlavních přístupových komunikací a jiných důležitých bodů,
2. vybavením nejbližšího týlu zásobami a spojením (muniční sklady, sklady ostatního materiálu, polní dráhy, telefonní síť).

V lednu 1934 byly zemní, zednické i betonářské práce úplně dokončeny. Během roku měly být umístěny pancíře a speciální výzbroj.

Hranice severní.

Obrana těchto hranic se omezila původně na několik opevněných bodů, které by byly včas potřeby spojeny a zesíleny polním opevněním. Tato úprava severních hranic byla provedena r. 1932/33. Z obavy, aby se neopakoval rok 1914, t. j. nástup nepřátelských sil přes Belgii, a opětné zničení pohraničních krajů, bylo rozhodnuto i tyto hranice lépe zajistit, zvláště nejexponovanější úseky, jako je na př. údolí řeky Oisy. Podle „Temps“ z 14/8 1934 nařídil tehdejší ministr války maršál Pétain opevnit kraj Maubege. (Ten kryje operační směr: údolí Sambre, údolí Oise—Paříž.)

Hranice jihovýchodní.

Na těchto hranicích jsou opevňovací práce zčásti provedeny, zčásti se provádějí. Možno říci, že se za čtyři léta velkého úsilí podařilo Francouzům všechny hranice zajistit proti vpádu obrannými stavbami opravdu moderními, vybavenými nejdokonalší výzbrojí a poskytujícími úplnou jistotu, co se týče odolnosti.

Průběh opevnění.

Stálé opevnění je vedeno velmi blízko hranic jednak z důvodů, aby nebyly ztraceny zdroje potřebné k vedení války, jednak aby bylo zabráněno ničení vlastního území.

Pro zajímavost uvádím:

Nynější celková délka opevnění je asi 700 km. Práce se provádějí 4 léta.

Zemních prací provedeno 12.000.000 m³,

betonu spotřebováno 1.500.000 m³,

podzemních komunikací postaveno 100 km,

cest a drah postaveno 450 km,

ocele spotřebováno 150.000 t.

Práce provádělo ženijní vojsko i civilní firmy pod dozorem ženijních důstojníků.

Obsazení stálého opevnění v míru, za poplachu a za mobilisace.

Nutnost obsadit složky stálého opevnění včas a za nejlepších podmínek měla za následek, že byly předvídaný již v míru speciální jednotky pro stálé opevnění.

Zákon z 28/2 1928, upravený zákonem z 17/5 1932, nařizuje organizaci těchto jednotek — byly postaveny v dubnu 1933.

V opevněném kraji Met a Lauter jsou to vyšší jednotky, jejichž složení se poněkud liší. V zásadě mají pěší prapory, tvořící 4 pěší pluky, skupiny polního dělostřelectva a ženijní jednotky. Personál a materiál dělostřelecký a ženijní, potřebný v obou opevněných krajích, dodají dělostřelecké pluky a ženijní vojsko 6. a 20. kraje. Obrana Rýna je zajištěna kulometnými prapory speciálního typu. Jsou posádkou v Alsasku v blízkosti míst, kde jich bude použito. V míru jsou vtěleny do 14. a 43. p. divise.

Všechny tyto formace mají v svých početních stavech pro obranná zařízení stroje a pro spojení specialisty z povolání.

Poněvadž je nebezpečí, že by jednotky, které jsou v posádkách vzdálených 15—30 km od svého místa určení, mohly při poplachu přijít pozdě, jsou předvídaný t. zv. „zajišťovací osádky“.

Tyto osádky jsou umístěny zcela blízko místa svého určení v kasárnách normálně vybavených.

Síla zajišťovacích osádek je sice redukována, ale dostatečná, aby mohla uvést v činnost všechna obranná zařízení. Střeží neustále kasematy a jiná důležitá zařízení v stálém opevnění, vysílají hlídky a p.

Kasárny pro zajišťovací osádky jsou obvykle zdvojeny tábořem tak vybaveným, aby mohl pojmout celý prapor.

Toto uspořádání dovoluje provádět cvičení v obsazování stálého opevnění jednak jednotkami aktivními, jednak záložníky, když konají cvičení ve zbrani.

Kasárny, potřebné pro zajišťovací osádky, nejsou dosud všechny vybudovány, takže část stálého opevnění není dosud střežena strážemi, nýbrž jen obchůzkami.

Abyste bylo hned na počátku konfliktu dostatek mužstva k obsazení stálého opevnění, dovoluje zákon z 31/3 1928, doplněný zákonem z 24/6 1934, povolovat ještě před vyhlášením mobilisace záložníky všech tříd, zařazené do krycích jednotek (t. j. osádky stálého opevnění). Toto rozhodnutí dovoluje tudíž povolovat v době politického napětí všechny záložníky „hraničáře“, bydlící v blízkosti opevnění, kde se vystrojí, výzbrojí a ubytují. Zesilování osádky může za těchto okolností započít již od prvních hodin poplachu. Tento první sled „hraničářů“ může být event. doplněn záložníky, bydlícími mimo opevněné pásmo, čímž se osádka stálého opevnění doplní na válečný počet.

Podle pozměněného zákona ze 24/6 1931, který dovoluje u jednotek, určených k zajištění hranic, rozložit dobu cvičení ve zbrani na větší počet kratších cvičení, může být povolávání hraničářů již v míru dosti časté. Letos je zamýšleno první hromadné povolávání záložníků na 4 dny. Záložníci poznají zvláštnosti výzbroje stálého opevnění.

Úvěr.

Od roku 1930 bylo ministerstvem války jako zvláštní úvěr povoleno 3.825.000.000 frs. Z toho připadlo asi 3.138.000.000 frs. na obranu hranic, 400.000.000 frs. na vzdušnou obranu, 287.000.000 frs. na dělostřelectvo. Mimo to zákon z 20/6 1931 předvídá poskytnutí dalšího úvěru k dokončení opevňovacího programu v době co možná nejkratší. Podle novinářských zpráv (L'Echo de Paris z 18/6 1934) již se tak stalo a parlament povolil nových 3.120.000.000 franků.

Závěr.

Francie nesní o míru. Posuzuje střizlivě situaci, a to ji přivedlo k rozhodnutí, aby si zajistila obranu svých hranic stálým opevněním. Nelituje žádných finančních obětí, neboť ví, že to nejsou vyhozené peníze, ale že budou ušetřeny v kritické chvíli na životech a majetku občanů.

Francouzský národ miluje svou vlast a bude ji hájit důrazně a svědomitě — stálé opevnění mu tento úkol velmi usnadní.

Ačkoli má Francie hranice pro obranu celkem velmi výhodné, přece nespolehá, že by armády, organisované teprve na počátku války, mohly zabránit nepřátelskému vpádu, zvláště nebude-li se protivník řídit formalitami, kterých se ve většině minulých válek používalo, jako je politické napětí, vypovězení války, nýbrž svěřují tento úkol stálému opevnění s jednotkami speciálně organisovanými, které jsou zčásti ihned na místě, a které mohou být doplněny v několika hodinách na dostatečnou sílu.

Hájek:

Ženisté při zabezpečení divise proti pancéřovým vozidlům za ubytování.

Ve „Vojennij Věstník čís. 10/1932“ popisuje Ammosov, jak divise, jež pochodovala celou noc, se zastavila před svitáním a ubytovala se asi ve vzdálenosti 50 km za frontou a jak se zajistila proti nájezdu motorických vozidel.

Tato divise vysunula na přední stráž 2 pěší prapory. Z těchto bylo tomu praporu, který byl zasazen ve směru, odkud bylo se obávat nájezdu obrněných vozidel (střežil úsek 5½ km), přiděleno:

- 9 děl (jednak doprovodných, jednak z divisiho dělostřelectva),
- čtu tanků,
- čtu ženijní.

Ženisté dostali jako úlohu:

1. uzavřít minami jednak železnice a silnice vedoucí od nepřítele — za tím účelem dostal 500 min proti tankům;
2. v lesnatém terénu uzavřít cesty pomocí stromových závalů.

Z tohoto příkladu vidíme, co potřebují ženisté pro rychlé přehrazení komunikací: miny a lehké přenosné pneumatické pily. Pak může i tak malá jednotka, jako je ženijní četa, zabezpečiti v několika málo hodinách zastávku divise za pochodu.